

SISTEMES OPERATIUS DE XARXA

U7: SERVEIS DE DIRECTORI. OpenLDAP

**CFGM
SMX
DPT INF**

OpenLDAP a Ubuntu Server/Desktop 20.04 Instal·lació i configuració. PART 1.

CFGS ASIX

Mòdul: Administració de Sistemes Operatius

UD3: Administració de serveis de directori: LDAP

1	LDAP. Introducció.....	3
1.1	Com funciona LDAP?.....	3
1.2	Avantatges en l'ús de LDAP.....	3
1.2.1	Usos pràctics de LDAP.....	4
2	Estructura d'una base de dades/directori LDAP.....	5
2.1	Entrades, objectes i atributs.....	5
2.2	Estructura de l'atribut DN i una breu introducció històrica.....	6
2.2.1	Introducció històrica.....	6
2.2.2	Com organitzar les teues dades en el teu arbre de directori.....	7
2.2.3	El DN d'una entrada LDAP.....	8
3	Instal·lació i configuració de LDAP a Ubuntu 20.04.....	9
3.1	Al servidor.....	9
3.1.1	Configurar la targeta de xarxa.....	9
3.1.2	Comprovem el nom de la màquina.....	10
3.1.3	Instal·lar els paquets d'OpenLDAP.....	11
3.1.4	Parada i reinici del servei slapd.....	14
3.2	Instal·lació d'eines de gestió de OpenLDAP.....	14
3.2.1	Jxplorer.....	17
3.2.1.1	Creació de les unitats organitzatives (ou).....	19
3.2.1.2	Afegir usuaris i grups.....	21
4	Autenticació basada en LDAP.....	26
4.1	Introducció.....	26
4.2	Llibreries d'autenticació pam-ldap i nss-ldap.....	26
4.3	Instal·lació i configuració de libpam-ldap i libnss-ldap.....	28
4.3.1	Configuració de NSS.....	29
4.3.2	Configuració de serveis PAM.....	31
4.3.3	Creació automàtica directoris d'usuari (home).....	31
4.4	Comprovació de la configuració.....	33
4.5	Configuració per iniciar sessió en entorn gràfic.....	34
	.....	36
5.	Configuració dels perfils mòbils.....	38
	Enllaços d'interés.....	42
5	Bibliografia.....	43

1 LDAP. Introducció

LDAP significa Lightweight Directory Access Protocol. Com el seu nom indica, és un protocol lleuger en mode client-servidor per accedir als serveis de directori, específicament basats en els serveis de directori X.500. S'executa sobre TCP/IP o altres protocols orientats a connexió. LDAP es defineix a l'estàndard RFC2251. S'utilitza comunament per a emmagatzemar informació sobre organitzacions, usuaris, xarxes, etc.

Un directori (no confondre amb un directori del nostre disc dur, ja que és una estructura molt més àmplia) és similar a una base de dades, però tendeix a contenir més informació descriptiva, basada en atributs (recordem els atributs típics d'un arxiu en un directori local: només lectura, invisible, data de creació, etc...). En un directori, normalment, la informació es llegeix més que no pas s'escriu. **Els serveis de directori habitualment estan optimitzats per a donar una ràpida resposta en operacions de cerca o exploració.** També poden tenir la **capacitat de replicar (en diversos servidors físics) la informació continguda en un directori a fi i efecte de millorar la disponibilitat de les dades i la fiabilitat**. Com que la replicació de dades pot generar inconsistències, temporalment es sincronitzen les dades per a evitar-ho.

Hi ha moltes maneres diferents de proporcionar un servei de directori. Els diferents mètodes permeten que diferents tipus d'informació s'emmagatzemen en el directori, establir requisits diferents per a la forma en què la informació es pot referenciar, consultar i actualitzar, la manera com està protegida d'accessos no autoritzats, etc. Alguns serveis de directori són locals, proporcionant serveis a un context restringit (per exemple, el servei de finger en una única màquina). Altres serveis són globals, proporcionant serveis a un context molt més ampli.

1.1 Com funciona LDAP?

El funcionament, com hem dit abans, està basat en un model client-servidor. Un client LDAP es connecta a un servidor LDAP i li fa una consulta. El servidor contesta amb la resposta, o amb un apuntador on el client pot obtenir més informació (típicament un altre servidor LDAP). Dèiem abans que poden haver molts servidors amb les dades replicades: per tant no és problema que un client es connecti amb un servidor o a un altre; el client veurà sempre la mateixa vista del directori. Aquesta és una característica molt important d'un servei global de directori com LDAP.

1.2 Avantatges en l'ús de LDAP

Un directori LDAP destaca sobre els altres tipus de bases de dades per les següents característiques:

- És molt ràpid en la lectura de registres.
- Permet replicar el servidor de forma molt senzilla i econòmica.
- Moltes aplicacions de tot tipus tenen interfícies de connexió a LDAP i es poden integrar fàcilment.
- Disposa d'un model de noms globals que assegura que totes les entrades són úniques.
- Utilitza un sistema jeràrquic d'emmagatzematge d'informació.
- Permet múltiples directoris independents
- Funciona sobre TCP/IP i SSL
- La majoria de servidors LDAP són fàcils d'instal·lar, mantenir i optimitzar.

1.2.1 Usos pràctics de LDAP

Donades les característiques de LDAP seus usos més comuns són:

- Directoris d'informació. Per exemple bases de dades d'empleats organitzats per departaments (seguint l'estructura organitzativa de l'empresa) o qualsevol tipus de pàgines grogues.
- Sistemes d'autenticació / autorització centralitzada. Grans sistemes on es guarda gran quantitat de registres i es requereix un ús constant dels mateixos. Per exemple: Active Directory Server de Microsoft, per gestionar tots els comptes d'accés a una xarxa corporativa i mantenir centralitzada la gestió de l'accés als recursos.
- Sistemes d'autenticació per a pàgines web, alguns dels gestors de continguts més coneguts disposen de sistemes d'autenticació a través de LDAP.
- Sistemes de control d'entrades a edificis, oficines ....
- Sistemes de correu electrònic. Grans sistemes formats per més d'un servidor que accedeixin a un repositori de dades comú.
- Sistemes d'allotjament de pàgines web i FTP, amb el repositori de dades d'usuari compartit.
- Grans sistemes d'autenticació basats en RADIUS, per al control d'accessos dels usuaris a una xarxa de connexió o ISP.
- Servidors de certificats públics i claus de seguretat.
- Autenticació única o "single sign-on" per a la personalització d'aplicacions.
- Perfils d'usuaris centralitzats, per permetre itinerància o "Roaming"
- Llibretes d'adreces compartides.

Alguns exemples

Sistema de correu electrònic

Cada usuari s'identifica per la seva adreça de correu electrònic, els atributs que es guarden de cada usuari són la seva contrasenya, el seu límit d'emmagatzematge (quota), la ruta del disc dur on s'emmagatzemen els missatges (bústia) i possiblement atributs addicionals per activar sistemes anti-spam o antivirus.

Com es pot veure aquest sistema LDAP rebrà centenars de consultes cada dia (una per cada correu electrònic rebut i una cada vegada que l'usuari es connecta mitjançant POP3 o webmail). No obstant el nombre de modificacions diàries és molt baix, ja que només es pot canviar la contrasenya o donar de baixa a l'usuari, operacions ambdues que no es realitzen de forma freqüent.

Sistema d'autenticació a una xarxa

Cada usuari s'identifica per un nom d'usuari i els atributs assignats són la contrasenya, els permisos d'accés, els grups de treball als quals pertany, la data de caducitat de la contrasenya, etc...

Aquest sistema rebrà una consulta cada vegada que l'usuari accedeixi a la xarxa i una més cada vegada que accedeixi als recursos del grup de treball (directoris compartits, impressores ...) per comprovar els permisos de l'usuari.

Enfront d'aquests centenars de consultes només unes poques vegades es canvia la contrasenya d'un usuari o se l'inclou en un nou grup de treball.

2 Estructura d'una base de dades/directori LDAP

2.1 Entrades, objectes i atributs

Com hem dit abans, una base de dades LDAP té una **estructura jeràrquica**. Bàsicament totes les dades s'emmagatzemen en alguna part del directori LDAP, i a similitud dels directoris de fitxers, aquest directori s'organitza en **arbre**.

Veiem primer, el punt i final del directori, que és **l'entrada o objecte**. El model d'informació de LDAP està basat en **entrades**. Una entrada és una col·lecció d'atributs que tenen un **Nom Distintiu o Distinguished Name** (identificat com **DN**) **únic i global**. El DN s'utilitza per referir-se a una entrada sense ambigüitats. Cada atribut d'una entrada té un tipus i un o més valors i són els que contenen la informació associada a l'objecte. Els tipus són normalment paraules mnemotècniques, com "cn" per **common name**, o "mail" per una adreça de **correu**.

En comparació amb una base de dades relacional, una entrada seria com un registre. L'atribut seria el camp.

Una entrada, que no és més que un fitxer de text, té una estructura com la següent:

```
dn: uid=jperez,ou=informatica,ou=professors,dc=iesmariaenriquez,dc=es
objectClass: posixAccount
objectClass: person
objectClass: top
cn: Javier
sn: Javi
homeDirectory: /home/directoriLdap/jperez
uid: jperez
uidNumber: 10001
gidNumber: 10001
```

L'**objectclass** indica quins atributs **podem i hem** d'utilitzar per cada entrada. Si heu programat amb llenguatges orientats a objectes, l'**objectclass** és la classe que determina els elements que componen un objecte. A la captura tenim tres **objectClass**:

- **posixAccount**: Té com a atributs obligatoris cn, uid, uidNumber, gidNumber, homeDirectory, i com a opcionals description, userPassword, etc..
- **person**: Té com a atributs obligatoris cn, sn i com a opcionals description, userPassword, etc, telephone, etc.
- **top**: Aquest és l'**objectClass** arrel, tota la resta de classes pengen d'aquesta

La següent captura correspon a l'entrada d'un usuari. Amb camp obligatori el uid.

attribute	type
cn	Carla
gidNumber	10023
homeDirectory	/home/pract40/FINANZAS/cmateu
objectClass	posixAccount
objectClass	person
objectClass	top
sn	Mateu
uid	cmateu
uidNumber	10028
description	
gecos	
loginShell	
seeAlso	
telephoneNumber	
userPassword	

La següent captura correspon a una entrada d'un grup. Només tenim un atribut obligatori, el cn.

attribute	type
cn	FINANZAS
gidNumber	10023
objectClass	posixGroup
objectClass	top
description	
memberUid	
userPassword	

2.2 Estructura de l'atribut DN i una breu introducció històrica

2.2.1 Introducció històrica

El nivell superior d'un directori LDAP és la base, conegut com el "DN base". Un DN base, generalment, pren una de les tres formes llistades ací. Suposem que treballes o estudies a l'institut Maria Enríquez de Gandia, el qual està a Internet a iesmariaenriquez.es.

o = "IES Maria Enríquez", c = ES

(DN base en format X.500)

En aquest exemple, **o = IES Maria Enríquez** es refereix a l'**organització**, que en aquest context hauria de ser tractada com un sinònim del nom de l'empresa. **c = ES** indica que la **localització general** de l'empresa està a ES. Hi havia una vegada en què aquest va ser el mètode d'especificar la teva DN base. Els temps i les modes canvien, però, aquests dies, la majoria de les empreses estan (o planegen estar) a Internet. I amb la globalització d'Internet, utilitzar un codi de país a la base DN probablement faça les coses més confuses al final. Amb el temps, el format X.500 ha evolucionat a altres formats llistats més avall.

o = iesmariaenriquez.es

(DN base derivat de la presència a Internet de l'empresa)

Aquest format és bastant senzill, utilitzant el nom de domini de l'empresa com a base. Una vegada has passat la porció o = (la qual ve de organization =), qualsevol a la teva empresa hauria de saber d'on ve la resta. Aquest va ser, fins fa poc, probablement el més comú dels formats usats actualment.

dc = iesmariaenriquez, dc = ES

(DN base derivat dels components de domini DNS de l'empresa)

Com el format previ, aquest utilitza el nom de domini DNS com la seva base. Però on l'altre format deixa el nom de domini intacte (i així llegible per les persones), aquest format està separat en components de domini: **iesmariaenriquez.es** esdevé **dc = iesmariaenriquez, dc = es**. En teoria, això pot ser lleument més versàtil, encara que és una mica més dur de recordar per als usuaris finals.

Aquest és el format recomanable per a noves instal·lacions. Si estàs planejant utilitzar Active Directory, Microsoft ja ha decidit per tu que aquest és el format que necessites .

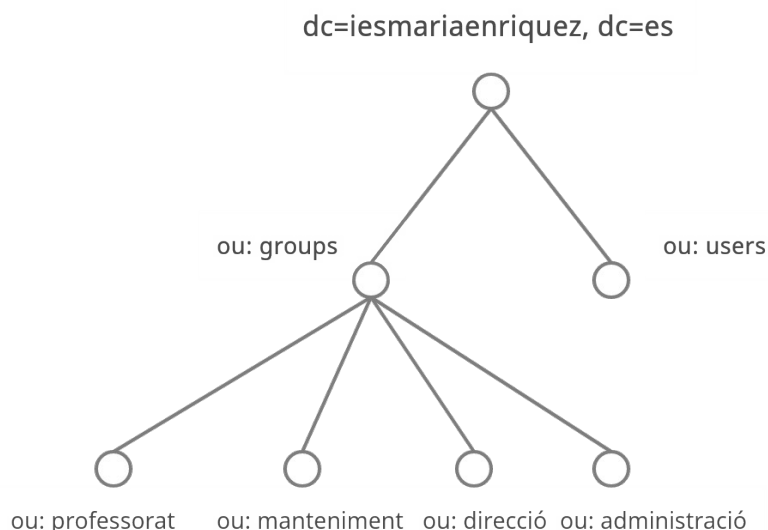
2.2.2 Com organitzar les teues dades en el teu arbre de directori

En un sistema de fitxers UNIX, el nivell més alt és l'arrel (/). Per sota de l'arrel tens molts fitxers i directoris. Com es comentava anteriorment els directoris LDAP estan configurats en gran part de la mateixa manera.

Sota la teva base de directori, voldràs crear contenidors que separin lògicament les teves dades. Per raons històriques (X.500), la majoria dels directoris configuren aquestes separacions lògiques com a entrades OU. **OU** ve de "**Unitats organitzacionals**" (**Organizational Units**, en anglès), que en X.500 eren utilitzades per indicar l'organització funcional dins de l'empresa: vendes, finances, etc. Actualment les implementacions de LDAP han mantingut la convenció del nom ou =, però separa les coses per categories àmplies com ou = gent (ou = people), ou = grups (ou = groups), ou = dispositius (ou = devices), i altres.

Per exemple, un arbre de directori LDAP (sense incloure entrades individuals) podria ser així:

```
dc = iesmariaenriquez, dc = es
  ou = groups
    ou = direccio
    ou = administracio
    ou = professorat
    ou = manteniment
  ou = users
```


2.2.3 El DN d'una entrada LDAP

Totes les entrades emmagatzemades en un directori LDAP tenen un únic "**Distinguished Name**," o **DN**. El **DN** per a cada entrada està compost de dos parts: el **Nom Relatiu Distingit (RDN** per les seves sigles en anglès, **Relative Distinguished Name**) i la **localització** dins del directori LDAP on el registre resideix.

El **RDN** és la porció de la teva DN que no està relacionada amb l'estructura de l'arbre de directori. La majoria dels ítems que emmagatzemem en un directori LDAP tindrà un nom, i el nom és emmagatzemat freqüentment en l'atribut **cn (Common Name)**. Ja que pràcticament tot té un nom, la majoria dels objectes que emmagatzemarà LDAP utilitzen el seu valor **cn** com a base per a la seva RDN. Si estic emmagatzemant un registre per la meua recepta preferida de menjar de civada, estaré utilitzant **cn=MenjardeCivadaDeluxe** com el RDN de la meua entrada.

- El **DN** base del meu directori és **dc=iesmariaenriquez, dc=es**
- El **RDN** d'un registre d'un grup **cn=alumnes**

Atès tot això, quin és el DN complet del registre LDAP per a aquesta grup? Recorda, es llegeix en ordre invers, cap a enrere - com els noms de màquina en els DNS.

cn = alumnes, ou = groups, dc = iesmariaenriquez, dc = es

Ara és el moment d'abordar el DN d'un membre del nostre institut. Per als **comptes d'usuari**, típicament veuràs un DN **basat en el cn o al uid** (ID de l'usuari). Per exemple, el DN del professor Armand Mata (nom de login: armandmata) pot semblar-se a un d'aquests dos formats:

uid = armandmata, ou = professorat, ou=people, dc = iesmariaenriquez, dc = es
(basat en el login)

LDAP (i X.500) utilitzen uid per a indicar "ID de l'usuari", **no s'ha de confondre amb el número uid de UNIX**. La majoria de les empreses intenten donar a cadascun un nom de login, així aquesta aproximació fa que tinga sentit emmagatzemar informació sobre els empleats. No t'has de preocupar sobre què faràs quan

Data última modificació:20/01/2025 Pàgina 8 de 43

entre un nou professor amb el mateix nom, o si el mateix professor decideix canviar-se el nom. No has de canviar el DN de l'entrada LDAP.

cn = ArmandMata, ou = professorat, ou=people, dc = iesmariaenriquez, dc = es
(basat en el nom)

Aquí veiem l'entrada **Nom Comú** o **CN** (per les seves sigles en anglès, **common name**) utilitzada. En el cas d'un registre LDAP per a una persona, **pensa en el nom comú com els seu nom complet**. Un pot veure fàcilment l'efecte col·lateral d'aquesta forma: si el nom canvia, el registre LDAP ha de "mourre" d'un **DN** a un altre. Com s'indica anteriorment, has d'evitar canviar en **DN** d'una entrada sempre que siga possible.

3 Instal·lació i configuració de LDAP a Ubuntu 20.04

3.1 Al servidor

Nom de la màquina virtual i de l'equip: elVostreNomLDAP

Usuari principal: admin

Contrasenya usuari principal: admin

Dos targetes de xarxa

NAT --> DHCP

Xarxa Interna, interfície inet -> Manual

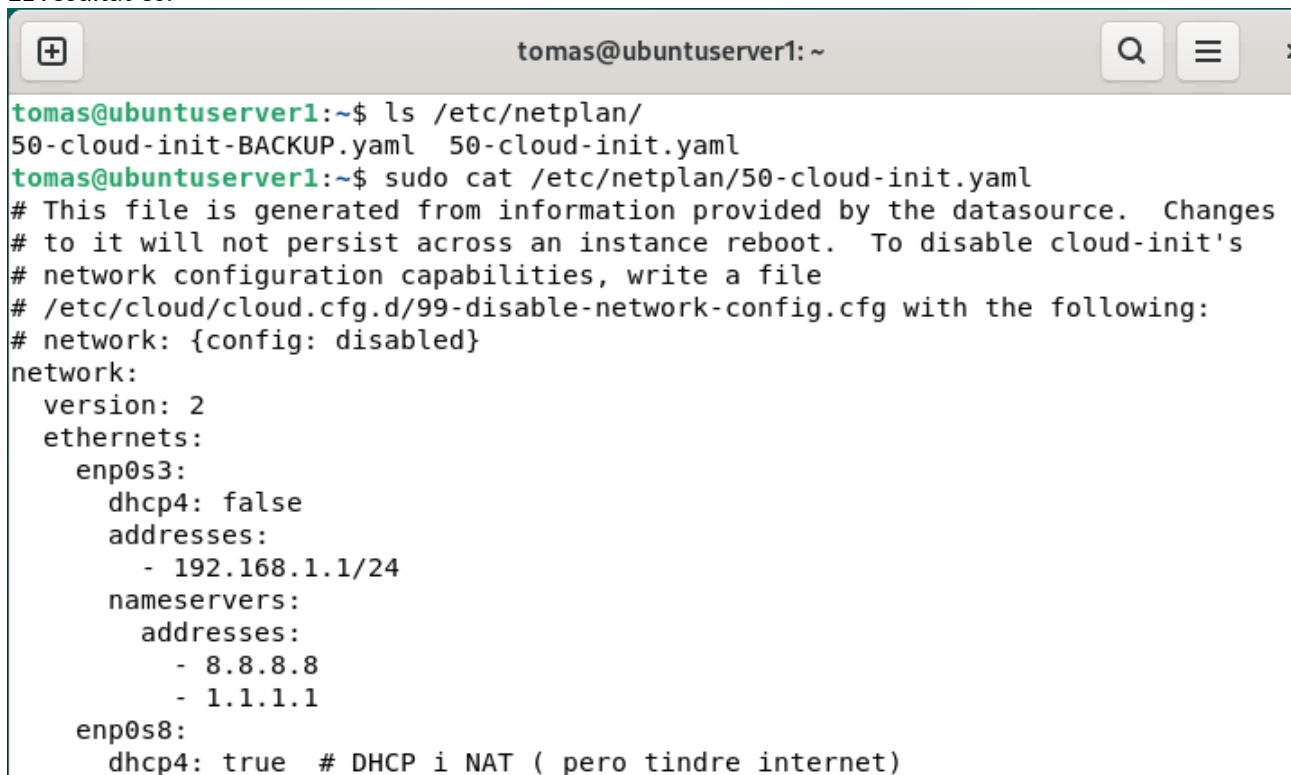
3.1.1 Configurar la targeta de xarxa

Editem la configuració de la segona targeta de xarxa, la de xarxa interna, i li fiquem una IP fixa i la màscara. En el meu cas utilitzaré l'IP 192.168.1.1. Esperem uns segons i comprovem amb ip a la configuració de les targetes.

Busque el fitxer i l'edite amb nano

```
sudo nano /etc/netplan/50-cloud-init.yaml
```

EL resultat és:


```
tomas@ubuntuserver1: ~  
tomas@ubuntuserver1:~$ ls /etc/netplan/  
50-cloud-init-BACKUP.yaml 50-cloud-init.yaml  
tomas@ubuntuserver1:~$ sudo cat /etc/netplan/50-cloud-init.yaml  
# This file is generated from information provided by the datasource. Changes  
# to it will not persist across an instance reboot. To disable cloud-init's  
# network configuration capabilities, write a file  
# /etc/cloud/cloud.cfg.d/99-disable-network-config.cfg with the following:  
# network: {config: disabled}  
network:  
  version: 2  
  ethernets:  
    enp0s3:  
      dhcp4: false  
      addresses:  
        - 192.168.1.1/24  
      nameservers:  
        addresses:  
          - 8.8.8.8  
          - 1.1.1.1  
    enp0s8:  
      dhcp4: true # DHCP i NAT ( pero tindre internet)
```

I apliquem els canvis

```
sudo netplan apply
```

Fem ip a per comprovar els canvis

```
ip a
```

(No fa falta fer ús del netplan, podeu configurar la direcció a l'entorn gràfic)

```
tomas@ubuntuserver1: ~  
tomas@ubuntuserver1:~$ ip a  
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group default qlen 1000  
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00  
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo  
        valid_lft forever preferred_lft forever  
    inet6 ::1/128 scope host noprefixroute  
        valid_lft forever preferred_lft forever  
2: enp0s3: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP group default qlen 1000  
    link/ether 08:00:27:72:14:ad brd ff:ff:ff:ff:ff:ff  
    inet 192.168.1.1/24 brd 192.168.1.255 scope global enp0s3  
        valid_lft forever preferred_lft forever  
    inet6 fe80::a00:27ff:fe72:14ad/64 scope link  
        valid_lft forever preferred_lft forever  
3: enp0s8: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP group default qlen 1000  
    link/ether 08:00:27:7e:0d:b8 brd ff:ff:ff:ff:ff:ff  
    inet 10.0.3.15/24 metric 100 brd 10.0.3.255 scope global dynamic enp0s8  
        valid_lft 85212sec preferred_lft 85212sec  
    inet6 fe80::a00:27ff:fe7e:db8/64 scope link  
        valid_lft forever preferred_lft forever
```

3.1.2 Comprovem el nom de la màquina.

```
sudo cat /etc/hostname
```

```
tomas@ubuntuserver1: ~  
tomas@ubuntuserver1:~$ cat /etc/hostname  
ubuntuserver1  
tomas@ubuntuserver1:~$ sudo nano /etc/hosts
```

```
sudo nano /etc/hosts
```

Hem de modificar el fitxer /etc/hosts per a que la nostra IP estàtica estiga associada al nostre domini.

```
tomas@ubuntuserver1: ~  
GNU nano 7.2 /etc/hosts *  
127.0.0.1 localhost  
127.0.1.1 ubuntuserver1  
192.168.1.1 ubuntuserver1.SMX.local ubuntuserver1  
# The following lines are desirable for IPv6 capable hosts  
::1 ip6-localhost ip6-loopback  
fe00::0 ip6-localnet  
ff00::0 ip6-mcastprefix  
ff02::1 ip6-allnodes  
ff02::2 ip6-allrouters
```

Cal reiniciar la màquina per a que els canvis siguin efectius

```
sudo reboot
```

3.1.3 Instal·lar els paquets d'OpenLDAP

Primer que res actualitzem els repositoris de la màquina i apliquem les últimes actualitzacions

```
sudo apt update
```

```
sudo apt upgrade
```

Ara sí, instal·lem els paquets de LDAP

```
sudo apt install slapd ldap-utils -y
```

Ens demana la contrasenya que volem utilitzar

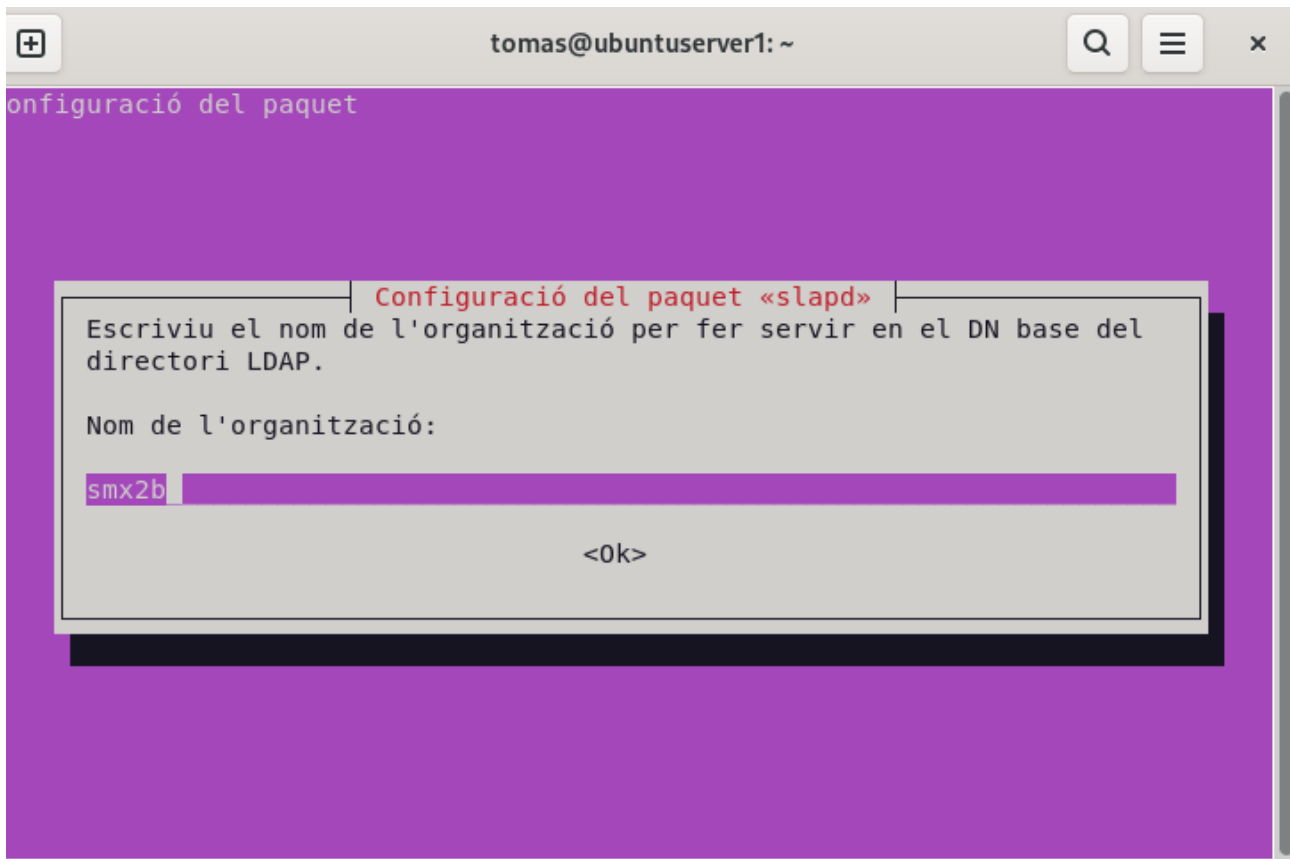
Si no s'inicia l'assistent de configuració podem iniciar-ho nosaltres amb:

```
sudo dpkg-reconfigure slapd
```

```
tomas@ubuntuserver1: ~  
No VM guests are running outdated hypervisor (qemu) binaries on this host.  
tomas@ubuntuserver1:~$ sudo dpkg-reconfigure slapd  
Backing up /etc/ldap/slapd.d in /var/backups/slapd-2.6.7+dfsg-1~explubuntu8.1.  
.. done.  
Moving old database directory to /var/backups:  
- directory unknown... done.  
Creating initial configuration... done.  
Creating LDAP directory... done.  
tomas@ubuntuserver1:~$ sudo dpkg-reconfigure slapd
```

- Ens pregunta si volem ometre l'assistent: Seleccionem: **no**

- Ens pregunta la base del nostre domini: En el meu cas: **smx2b.com**
- Ens pregunta el nom complet de l'organització: En el meu cas: **smx2b**
- Ens pregunta la paraula de pas.
- A les següents preguntes podeu deixar l'opció per defecte.

Per últim, ens demana si volem que s'esborri automàticament la DDBB quan fem un "purge" del paquet slapd. Tot depèn del que tingam, si som responsables i tenim còpies de seguretat, podem donar-li a "Sí", però si únicament tenim el directori a este equip, ens interessa que no s'esborri.

Comprovem si ha funcionat tot correcte amb l'ordre

```
sudo slapcat
```

3.1.4 Parada i reinici del servei slapd

Si necessitem reiniciar el servei sense reiniciar la màquina podem fer

```
sudo systemctl start/restart/status/stop
```

3.2 Instal·lació d'eines de gestió de OpenLDAP

Hi ha diverses eines gràfiques que podem utilitzar per gestionar OpenLDAP, les podem fer servir a una màquina client com a una màquina amb rol de servidor. En aquests apunts la farem servir a un Ubuntu Desktop.

Abans de començar anem a revisar la configuració de la targeta de xarxa al client.

Client

Nom de la màquina virtual i de l'equip: cognom_clientLDAP

Usuari principal: client

Contrasenya usuari principal: client

Dos targetes de xarxa

NAT --> DHCP

Interna interfície inet --> Manual

Editem la configuració de la segona targeta de xarxa, la de xarxa interna, i li fiquem una IP fixa i la màscara. En el meu cas utilitzaré l'IP 192.168.1.10/24

Cancel·lar Cableada Aplicar

Detalles Identidad IPv4 IPv6 Seguridad

Velocidad de conexión 1000 Mb/s

Dirección IPv4 192.168.10.10

Dirección IPv6 fe80::e3ea:58d0:a7df:7091

Dirección física 08:00:27:69:72:B6

DNS

☒ Conectar automáticamente

☒ Hacer disponible para otros usuarios

☐ Conexión medida: tiene límite de datos o puede incurrir en cargos
Las actualizaciones de software y otras descargas grandes no se iniciarán automáticamente.

Eliminar perfil de conexión

Afegim a "/etc/hosts" el nom i la direcció del nostre servidor LDAP, com és lògic, el nom del vostre servidor no serà el mateix ni tampoc el del client.

```
client@clientLDAP: ~  
127.0.0.1      localhost  
127.0.1.1      clientLDAP  
192.168.10.1   vicentLDAP  
  
# The following lines are desirable for IPv6 capable hosts  
::1          ip6-localhost ip6-loopback  
fe00::0      ip6-localnet  
ff00::0      ip6-mcastprefix  
ff02::1      ip6-allnodes  
ff02::2      ip6-allrouters
```

Comprovem que podem fer un ping a Google i al nostre servidor. Per comunicar-nos amb el servidor podem utilitzar la IP o el nom del servidor.

```
client@clientLDAP: ~  
client@clientLDAP:~$ ping google.es  
PING google.es (142.250.178.163) 56(84) bytes of data.  
64 bytes from mad41s08-in-f3.1e100.net (142.250.178.163): icmp_seq=1 ttl=63 time  
=8.87 ms  
64 bytes from mad41s08-in-f3.1e100.net (142.250.178.163): icmp_seq=2 ttl=63 time  
=8.46 ms  
64 bytes from mad41s08-in-f3.1e100.net (142.250.178.163): icmp_seq=3 ttl=63 time  
=9.62 ms  
64 bytes from mad41s08-in-f3.1e100.net (142.250.178.163): icmp_seq=4 ttl=63 time  
=8.66 ms  
^C  
--- google.es ping statistics ---  
4 packets transmitted, 4 received, 0% packet loss, time 3005ms  
rtt min/avg/max/mdev = 8.463/8.903/9.622/0.439 ms  
client@clientLDAP:~$ ping vicentLDAP  
PING vicentLDAP (192.168.10.1) 56(84) bytes of data.  
64 bytes from vicentLDAP (192.168.10.1): icmp_seq=1 ttl=64 time=0.319 ms  
64 bytes from vicentLDAP (192.168.10.1): icmp_seq=2 ttl=64 time=0.187 ms  
64 bytes from vicentLDAP (192.168.10.1): icmp_seq=3 ttl=64 time=0.173 ms  
64 bytes from vicentLDAP (192.168.10.1): icmp_seq=4 ttl=64 time=0.180 ms  
^C  
--- vicentLDAP ping statistics ---  
4 packets transmitted, 4 received, 0% packet loss, time 3081ms  
rtt min/avg/max/mdev = 0.173/0.214/0.319/0.060 ms  
client@clientLDAP:~$
```

Ara ja podem començar a treballar.

Existeixen varies aplicacions gràfiques per a facilitar la gestió d'LDAP: **Jxplorer**, phpLDAPadmin, Apache Directory Studio.

La primera ofereix des d'un entorn web la possibilitat d'explorar la base de dades LDAP, els objectClass, els seus atributs, etc. Importar/exportar elements, etc.

El segon i tercer és un entorn basat en Java, molt més complet, però també més lent. Veurem aquest segon.

3.2.1 Jxplorer

Per utilitzar el programa necessitem tindre l'entorn de Java instal·lat. Revisem si Java s'ha instal·lat anteriorment:

```
java -version
```

Si no està instal·lat, l'instal·lem

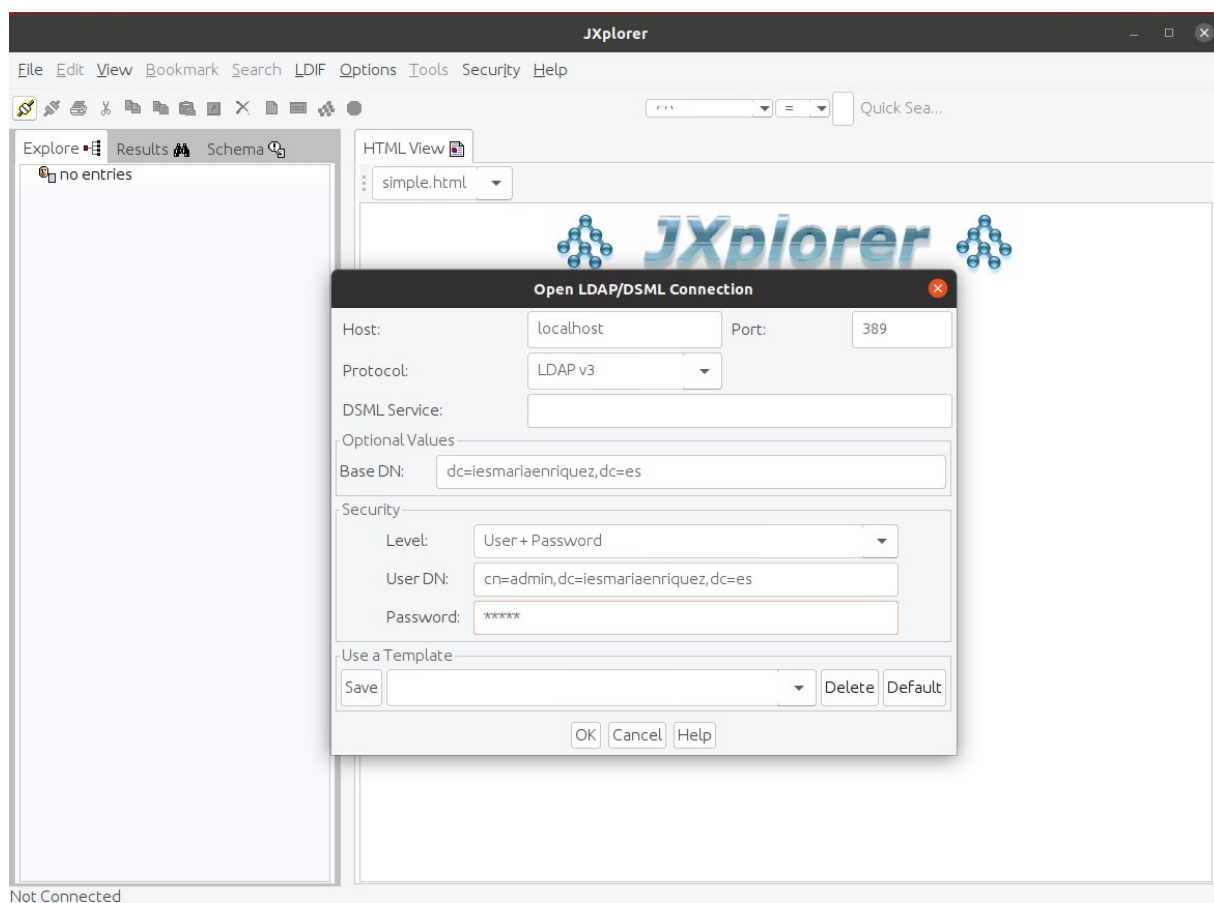
```
sudo apt install openjdk-11-jdk
```

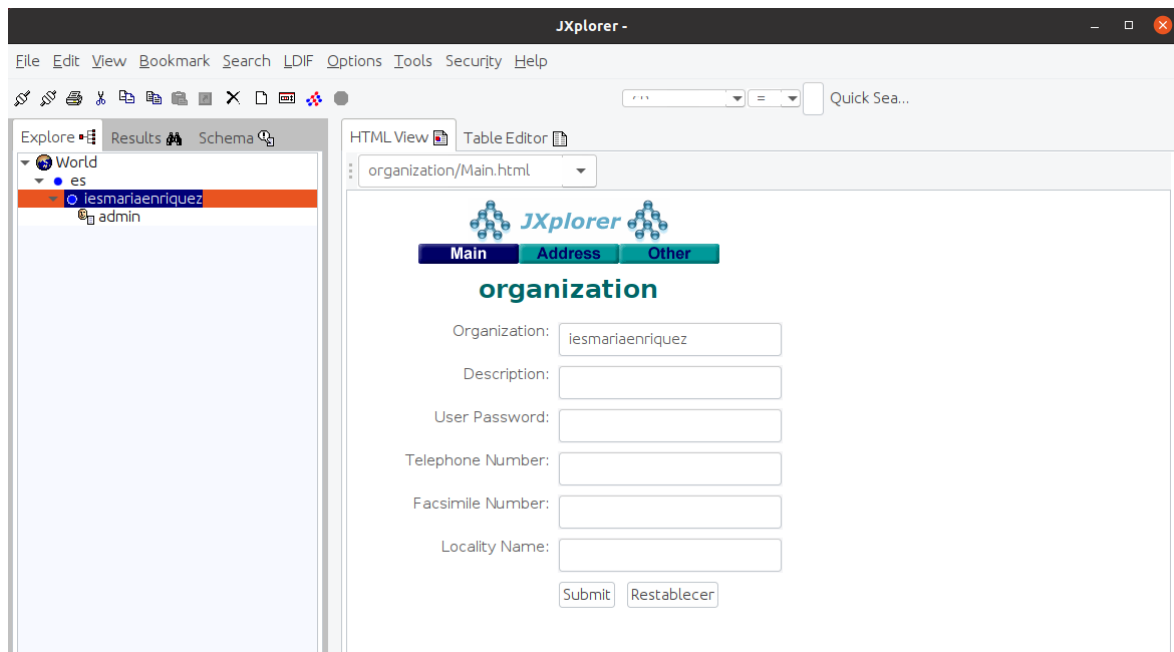
Ara ja si podem instal·lar el programa Jxplorer

```
sudo apt install jxplorer
```

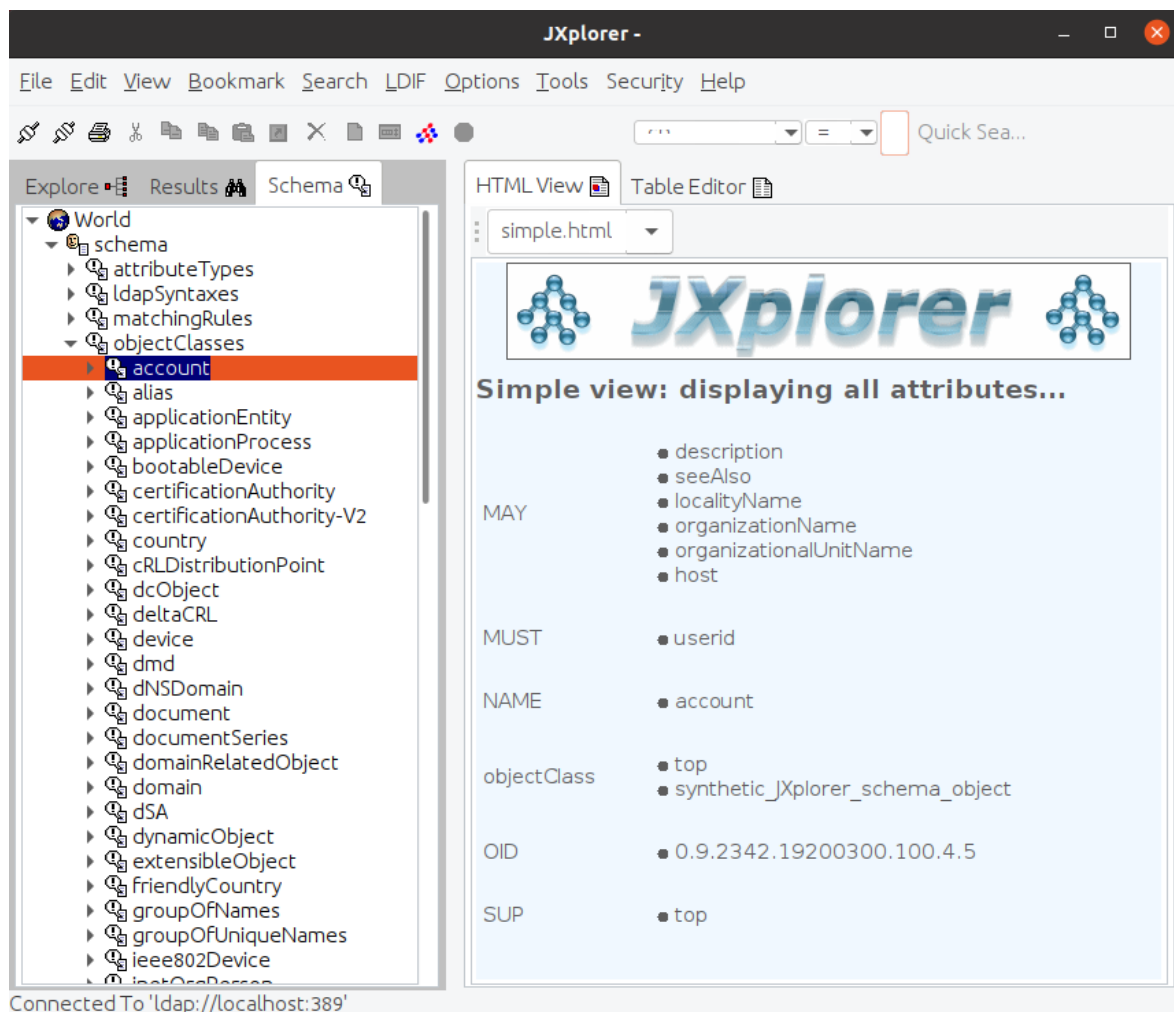
Iniciem el programa. Una vegada encés, la icona Connectar ens mostrarà la següent pantalla on configurarem els paràmetres de la connexió.

Important: El client executarà jxplorer, però haurà de connectar amb el servidor ldap. Si aquest és a la mateixa màquina, la IP a especificar serà 127.0.0.1 o localhost. Si el servidor es troba en una altra màquina (habitual), caldrà indicar la seva IP o afegir el nom al fitxer /etc/hosts

Si seleccionem la pestanya **schema** podrem veure (i fins i tot editar, tot i que no es recomana) tots els objectes i atributs del nostre directori LDAP.

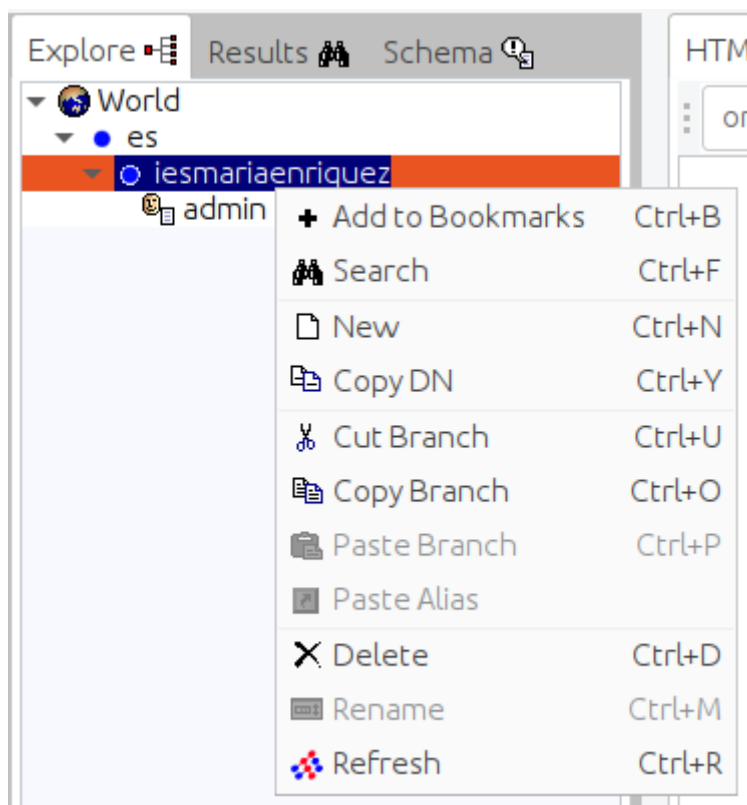
La pestanya **Results** servirà per a fer recerques. Inicialment tenim el directori buit, i per tant no trobarem res.

3.2.1.1 Creació de les unitats organitzatives (ou)

Ja que el nostre directori, en pràctiques posteriors, emmagatzemarà usuaris i grups, anem a crear **dos unitats organitzatives anomenades "users" i "groups"** que ens serviran per a organitzar els usuaris i grups per separat.

Dins de la unitat organitzativa "users" crearem tots els usuaris del sistema. Dins de la unitat organitzativa "groups" crearem tots els grups del sistema.

Per a crear una unitat organitzativa dins la nostra organització, farem clic amb el botó dret sobre l'organització "empresa" i al menú contextual elegirem 'New':

Ens apareixerà la finestra "Set Entry Object Classes". Hi podrem triar els "tipus" que tindrà el nostre nou element. Com es tracta d'una unitat organitzativa (**ou**) hem de seleccionar el tipus **organizationalUnit** a la llista de l'esquerra i prémer el botó afegir (Add).

Els altres dos tipus que apareixen per defecte (organizationalRole i simpleSecurityObjet) no els necessitem, per tant podem seleccionar de la llista de la dreta i prémer el botó treure (remove).

A la casella "Enter RDN" (introduir Nom Distingit Relatiu) hem de posar el nom del nostre element. Escriurem **ou = users**.

Set Entry Object Classes ✕

☒ Suggest Classes?

Parent DN:

Enter RDN:

Available Classes:	Selected Classes:
oncRpc OpenLDAProotDSE organization organizationalPerson organizationalRole person pilotDSA pilotOrganization pilotPerson	organizationalUnit

Estarem en la situació de la següent figura:

JXplorer - _ □ ✕

File Edit View Bookmark Search LDIF Options Tools Security Help

Quick Sea...

Explore Results Schema

- World
  - es
    - iesmariaenriquez**
      - admin

Table Editor

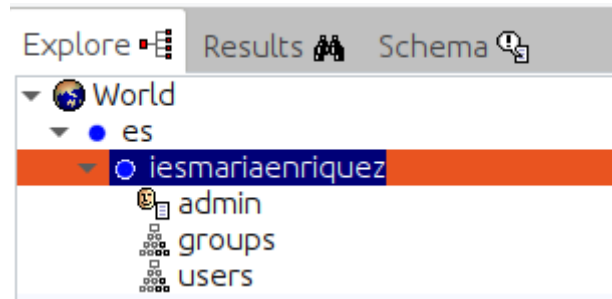
attribute type	value
objectClass	organizationalUnit
objectClass	top
ou	personal
businessCategory	
description	
destinationIndicator	
facsimileTelephoneNumber	
internationaliSDNNNumber	
l	
physicalDeliveryOfficeName	
postalAddress	
postalCode	
postOfficeBox	
preferredDeliveryMethod	
registeredAddress	
searchGuide	
seeAlso	
st	
street	
telephoneNumber	
teletexTerminalIdentifier	
telexNumber	
userPassword	
x121Address	

Connected To 'ldap://localhost:389'

A la part de la dreta podrem acabar d'emplenar els atributs de la nostra nova entrada i al finalitzar prémer **Submit**.

Fem el mateix per a "groups".

I acabarem amb una estructura com la següent:

3.2.1.2 Afegir usuaris i grups

Ara només ens queda crear els usuaris i els grups, cadascun dintre de la seva pròpia unitat organitzativa.

Seguirem un esquema com el següent:

- professorat (gidNumber=10001)
- alumnes (gidNumber=10002)

Dintre de la ou "**users**" crearem els següents usuaris:

- **elteunom**(uidNumber=10001, professor)
- carlosPerez (uidNumber=10002, professor)
- josepPeiro(uidNumber=10003, professor)
- cristinaDeArmas (uidNumber=10004, alumne)
- andreuMas (uidNumber=10005, alumne)

Per a crear els grups, farem clic amb el dret a la unitat organitzativa "**groups**" i igual que abans farem clic a "**New**". El nostre nou element serà un nou **grup POSIX**, per tant hem d'afegir el tipus "**posixGroup**" de la llista de l'esquerra.

El nom (RDN) serà **professors**, per tant hem d'escriure 'cn = **professors**' (cn = Common Name - Nom Comú):

Set Entry Object Classes

☒ Suggest Classes?

Parent DN:

Enter RDN:

Available Classes:	Selected Classes:
<ul style="list-style-type: none"> organizationalUnit person pilotDSA pilotOrganization pilotPerson pkiCA pkiUser posixAccount qualityLabelledData 	<ul style="list-style-type: none"> posixGroup

A continuació emplenem el gid corresponent a mà:

JXplorer -

File Edit View Bookmark Search LDIF Options Tools Security Help

Quick Sea...

Explore Results Schema

World

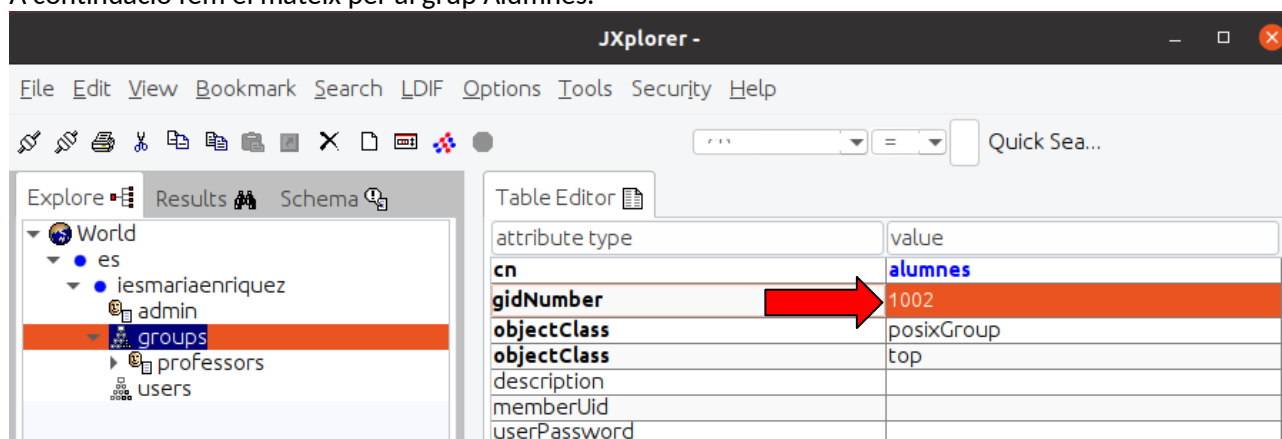
- es
  - iesmariaenriquez
    - admin
    - groups
    - users**

Table Editor

attribute type	value
cn	professors
gidNumber	1001
objectClass	posixGroup
objectClass	top
description	
memberUid	
userPassword	

Premem submit.

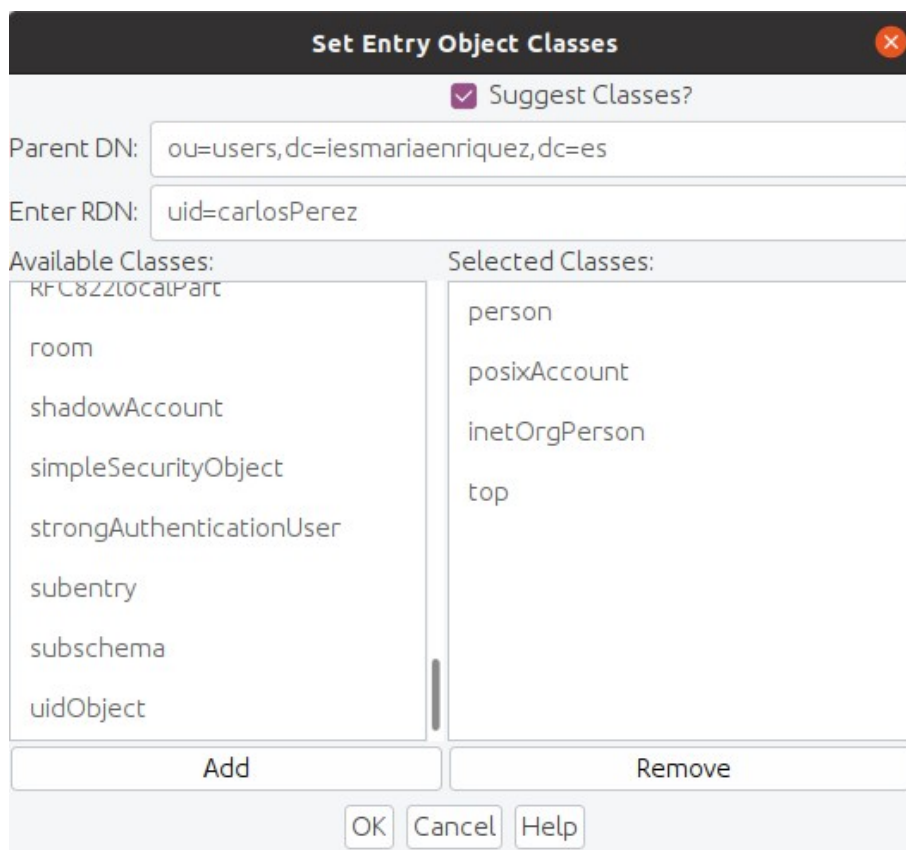
A continuació fem el mateix per al grup Alumnes.

Per a crear els usuaris, farem clic amb el dret a la unitat organitzativa “users” i igual que abans farem clic a “New”. El nostre nou element serà un nou **usuari POSIX**, per tant hem d'afegir el tipus “**posixAccount**” de la llista de l'esquerra.

Però el nostre usuari també serà una persona, per això ens interessa afegir el tipus “**person**” per disposar dels atributs d'aquest tipus (nom, cognoms, ...), a més com serà usuari d'Internet ens interessa afegir també el tipus “**inetOrgPerson**” per poder desar l'e-mail i altres valors.

Com hem dit abans hi ha dos opcions, crear l'usuari en base a l'uid (identificador o login) o amb base el cn (Common Name). Recordeu que aquest valor ha de ser únic. Si el seu nom és Tomàs Ferrandis, podem escriure a la casella RDN 'uid= tomasFerrandis'.

Premem OK i a continuació emplenem els atributs que veus:

attribute type	value
cn	
gidNumber	
homeDirectory	
objectClass	inetOrgPerson
objectClass	organizationalPerson
objectClass	person
objectClass	posixAccount
objectClass	top
sn	
uid	carlosPerez
uidNumber	
audio	
businessCategory	
carLicense	
departmentNumber	
description	
destinationIndicator	
displayName	
employeeNumber	
employeeType	

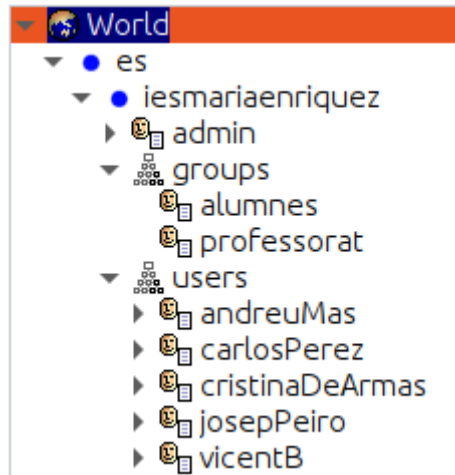
Submit Reset Change Class Properties

Observa que els objectClass que hem indicat, ens indiquen **en negreta tots els atributs** que té el **uid=carlosPerez** com **obligatoris**, a més, el gidNumber ha de correspondre al grup al qual pertany, i el uidNumber al que li correspon també (no confondre amb el uid, que omplim amb el nom del login).

attribute type	value
cn	Carlos
gidNumber	10001
homeDirectory	/home/directoriLdap/carlosPerez
objectClass	inetOrgPerson
objectClass	organizationalPerson
objectClass	person
objectClass	posixAccount
objectClass	top
sn	Perez
uid	carlosPerez
uidNumber	10002
audio	

Finalment ens queda una estructura similar a la següent:

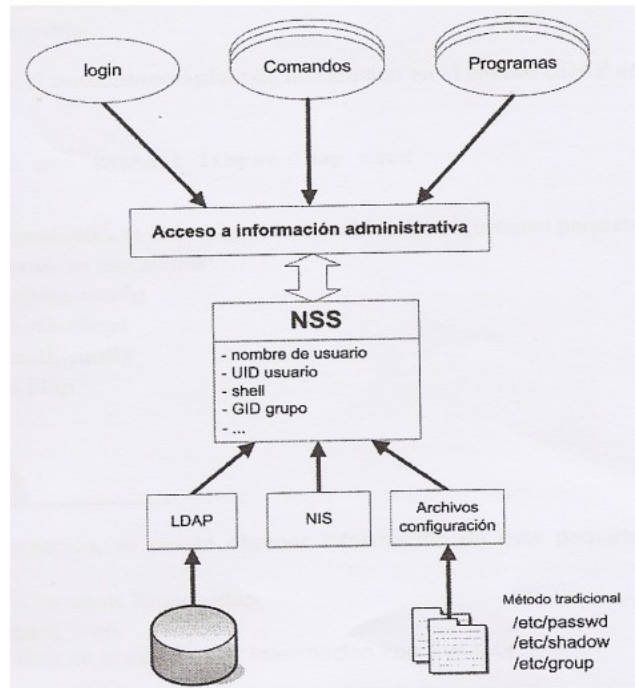

4 Autenticació basada en LDAP

4.1 Introducció

Entre les utilitats que havíem comentat abans, una de les més utilitzades del servidor LDAP és l'**autenticació**: per a entrar en un sistema Unix/Linux., per accedir a servidors FTP, per a pàgines web privades, etc.

En aquest apartat començarem a veure com fer que un sistema Linux per a que autentique als usuaris en un servidor LDAP enlloc utilitzar els clàssics fitxers /etc/passwd, /etc/group i /etc/shadow. Per fer-ho hem d'instal·lar i configurar els paquets **libpam-ldap** i **libnss-ldap**.

4.2 Llibreries d'autenticació pam-ldap i nss-ldap

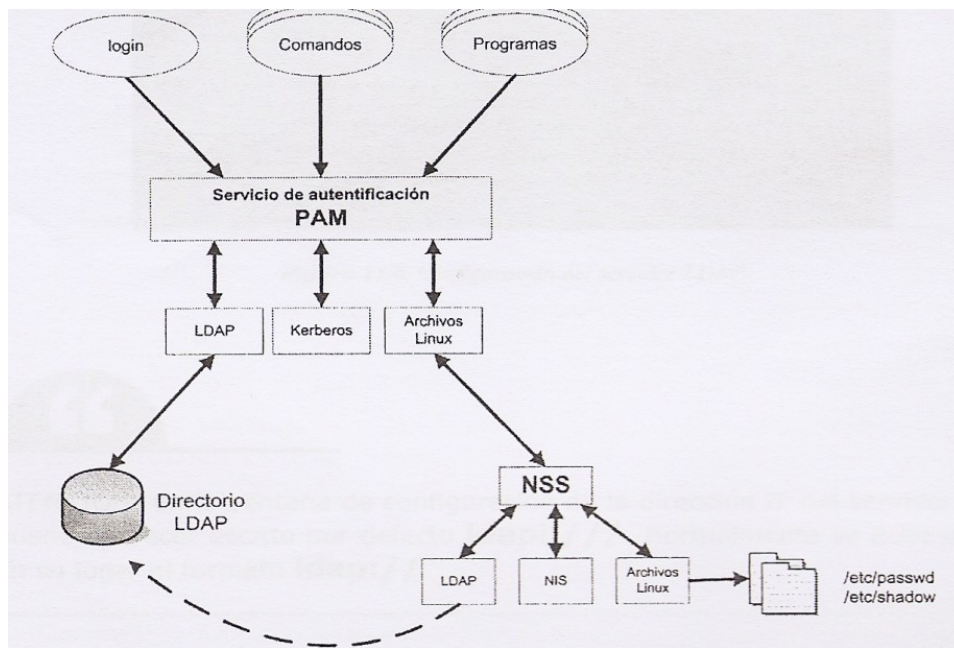
La llibreria **pam-ldap** permet que les aplicacions que utilitzen **PAM (Pluggable Authentication Modules)** per autenticar, puguin fer-ho mitjançant un servidor LDAP. Linux empra aquest mecanisme per a la validació local, per tant ens cal instal·lar aquesta llibreria.

L'arxiu de configuració d'aquesta llibreria és **/etc/ldap.conf**. Hi ha altres aplicacions o serveis que utilitzen PAM per l'autenticació i per tant podrien, gràcies a la llibreria **pam-ldap**, autenticar-se davant un servidor LDAP.

Per especificar el mode d'autenticació de cada servei és necessari configurar els arxius que es troben a la carpeta **/etc/pam.d/**. Al final d'aquest apartat s'indiquen els canvis necessaris en aquests arxius.

La llibreria **nss-ldap** permet que un servidor LDAP suplantí als arxius /etc/passwd, /etc/group i /etc/shadow com a bases de dades del nostre sistema client. El seu arxiu de configuració es troba a **/etc/ldap.conf** (comparteix arxiu de configuració amb la llibreria **pam-ldap**).

Posteriorment haurem de configurar el arxiu que són **/etc/nsswitch.conf** per a que s'utilitzi LDAP com a base de dades del sistema en lloc dels arxius passwd, group i shadow.

4.3 Instal·lació i configuració de libpam-ldap i libnss-ldap

Client

Primer que res actualitzem la màquina

```
$ sudo apt update  
$ sudo apt upgrade
```

Ara sí, instal·lem els paquets del client LDAP

```
$ sudo apt install libnss-ldap libpam-ldap ldap-utils -y
```

Començarà el tutorial per a la configuració:

Configuración de paquetes

Configuración de ldap-auth-config

Please enter the URI of the LDAP server to use. This is a string in the form of ldap://<hostname or IP>:<port>/. ldaps:// or ldapi:// can also be used. The port number is optional.

Note: It is usually a good idea to use an IP address because it reduces risks of failure in the event name service problems.

LDAP server Uniform Resource Identifier:

ldap://192.168.10.1

<Aceptar>

Fixeu-vos que NO és ldapi://, hem llevat la "i" i la tercera "/", ldap://192.168.10.1

Configuración de paquetes

Configuración de ldap-auth-config

Please enter the distinguished name of the LDAP search base. Many sites use the components of their domain names for this purpose. For example, the domain "example.net" would use "dc=example,dc=net" as the distinguished name of the search base.

Distinguished name of the search base:

dc=iesmariaenriquez,dc=es

<Aceptar>

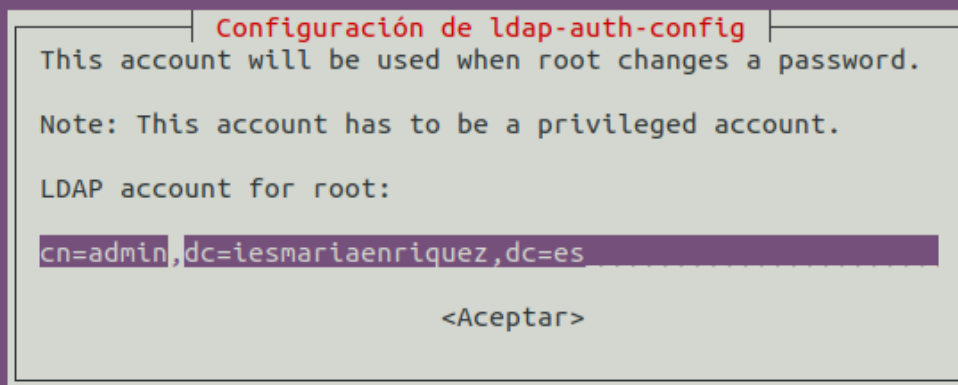
A les següent 3 pantalles deixarem les opcions per defecte:

LDAP version: 3

Make local root Database admin: Si

Does the LDAP database require login? No

Configuración de paquetes

LDAP root account password: laContrasenya

La configuració que acabem de fer s'emmagatzema en el fitxer **/etc/ldap.conf** el qual podem modificar manualment. Aquest s'utilitza tant pel servei d'autenticació **PAM** com pel servei de noms **NSS (Name Service Switch)**. Si posteriorment tinguem que canviar aquesta configuració podem editar el fitxer o, més fàcilment, el reconfigurarem amb l'ordre **dpkg-reconfigure ldap-auth-config**.

4.3.1 Configuració de NSS

Client

Per a que el servidor LDAP actue com si es tractara dels arxius passwd, group i shadow, a més d'instal·lar les dos llibreries anteriors, hem d'indicar que s'utilitzi LDAP com alternativa per a autenticar usuaris. Per a això modifiquem l'arxiu **/etc/nsswitch.conf**:

```
sudo nano /etc/nsswitch.conf
```

Únicament cal afegir ldap (no cal canviar compat per file systemd). Segons la versió del client en les línies de passwd, group i shadow posarà files, compat o files systemd. Els dos paràmetres signifiquen pràcticament el mateix.

```
client@clientLDAP: ~  
# /etc/nsswitch.conf  
#  
# Example configuration of GNU Name Service Switch functionality.  
# If you have the `glibc-doc-reference' and `info' packages installed, try:  
# `info libc "Name Service Switch"' for information about this file.  
  
passwd:      files systemd ldap  
group:       files systemd ldap  
shadow:      files  
gshadow:     files  
  
hosts:       files mdns4_minimal [NOTFOUND=return] dns  
networks:    files  
  
protocols:   db files  
services:    db files  
ethers:       db files  
rpc:          db files  
  
netgroup:     nis
```

El que estem configurant ací és que en primer lloc busque usuaris, grups i contrasenyes en els fitxers locals i si no els troba busque en LDAP. Respecte a les màquines (hosts) primer les busca en el fitxer local (/etc/hosts) i si no les troba pregunta al DNS.

Compte ací amb el detall, si afegim "ldap" com últim element tant de passwd i group, a l'hora de montar les carpetes, tindrà més prioritats els elements ja existents als usuaris (les carpetes locals de cada usuari del LDAP). Això ens pot portar problemes en el punt **"4.7 Configuració dels perfils mòbils"** quan canviem la ruta del directori de cada usuari.

Actualitzem els canvis reiniciant la màquina o amb la següent ordre que caldria instal·lar prèviament:

```
$ sudo nss_updatedb ldap
```

Podem fer una prova de que NSS està funcionant amb l'ordre **getent**:

```
$ getent passwd
```

Aquesta ordre mostrarà per pantalla la informació d'usuaris continguda en l'arxiu /etc/passwd. Si funciona NSS, a més de la llista d'usuaris locals, afegirà informació dels usuaris creats en el directori LDAP del servidor.

```
carlosPerez:*:10002:10001:Carlos:/home/directoriLdap/carlosPerez:  
josepPeiro:*:10003:10001:Josep:/home/directoriLdap/josepPeiro:  
cristinaDeArmas:*:10004:10002:Cristina:/home/directoriLdap/cristinaDeArmas:  
andreuMas:*:10005:10002:Andreu:/home/directoriLdap/andreuMas:  
vicentB:*:10001:10001:Vicent:/home/directoriLdap/vicent:  
client@clientLDAP:~$
```

Podem consultar el logs del sistema referents a validació, /var/log/auth.log, per comprovar i veure possibles problemes.

4.3.2 Configuració de serveis PAM

Client

Ara el nostre Linux ja estaria preparat per a autenticar-se com a LDAP. Editant els fitxers que hi ha a la carpeta `/etc/pam.d` podem configurar la forma en que s'autentica cadascun dels serveis que requereixen autenticació.

Per a no haver de fer-ho individualment, existeixen uns arxius el nom dels quals comença per "common" i que en molts d'aquests arxius hi fan referència mitjançant una línia `@include`

- `/etc/pam.d/common-auth` (per a autenticar-se)
- `/etc/pam.d/common-account` (per a disposar d'un compte)
- `/etc/pam.d/common-session` (per a poder iniciar sessió)
- `/etc/pam.d/common-password` (per a poder canviar la paraula de pas)

Aquest arxius contenen una línia que fa referència a la llibreria `pam_unix.so`, que correspon a l'autenticació contra els arxius Linux (`/etc/passwd`, `/etc/shadow`, etc). Si ens fixem en la línia assenyalada en la captura, veiem que el nostre sistema empra primer les llibreries [pam_ldap.so](#) per a autenticar els usuaris, i després les de Unix. Així, si la autenticació falla provarà amb els arxius Linux. Això ens anirà molt bé ja que permetrà validar-se amb usuaris "locals" en màquines que es puguin validar en serveis LDAP remots.


```
$ sudo nano /etc/pam.d/common-password
```

Anem a la línia 26 i esborrem `use_authok`:

```
# here are the per-package modules (the "Primary" block)
password      [success=2 default=ignore]      pam_unix.so obscure sha512
password      [success=1 user_unknown=ignore default=die]      pam_ldap.so use_authok try_first_pass
# here's the fallback if no module succeeds
```

I deu quedar així:

```
# here are the per-package modules (the "Primary" block)
password      [success=2 default=ignore]      pam_unix.so obscure sha512
password      [success=1 user_unknown=ignore default=die]      pam_ldap.so try_first_pass
# here's the fallback if no module succeeds
```


4.3.3 Creació automàtica directoris d'usuari (home)

Client

El mòdul [pam_mkhomedir.so](#) és el que permet crear el directori d'usuari. Umask ens indica amb quins permisos crearem el directori. Els permisos aplicats és el resultat de la resta de $777 - 022 = 755$, on 022 és el valor especificat a `umask`; 755 correspon a `rwX r-x r-x`

El paràmetre `skel` ens indica un directori, el contingut del qual, es copiarà al nou directori d'usuari; pots posar-hi el que vullgues, tot es copiarà al nou directori HOME creat.

```
$ sudo nano /etc/pam.d/common-session
```

Baix de *session optional pam_system.so* posem:

```
"session optional      pam_mkhomedir.so skel=/etc/skel umask=077"
```

```
# and here are more per-package modules (the "Additional" block)
session required      pam_unix.so
session optional      pam_ldap.so
session optional      pam_systemd.so
session optional      pam_mkhomedir.so skel=/etc/skel umask=077
# end of pam-auth-update config
client@clientLDAP:~$ ls -l /home
total 12
drwxr-xr-x 21 client adm    4096 oct 15 20:51 client
drwxr-xr-x  3 root  adm    4096 oct 15 20:46 directoriLdap
drwxr-xr-x 15 vicent vicent 4096 oct 14 07:26 vicent
client@clientLDAP:~$ ls -l /home/directoriLdap/
total 4
drwx----- 4 andreuMas alumnes 4096 oct 15 20:50 andreuMas
client@clientLDAP:~$
```


És una bona pràctica per introduir un fitxer de informació sobre els permisos, o que avise que estan utilitzant el servei LDAP, o el que necessitem.

Com hem ficat umask=077 els permisos que tindran per defecte els directoris /home/usuari seran rwx --- ---

- client i vicent, son usuaris locals, la màscara per defecte és 022 (0022)
- andreuMas és un usuari LDAP, quan vam iniciar sessió per primera volta la màscara era 077

Si volem que els permisos per defecte dels nous directoris /home/usuari siga rwx r-x r-x (els permisos habituals per als nous usuaris a Linux), al fitxer hauríem de ficar umask=022. Per tant, ho deixarem així:

```
# and here are more per-package modules (the "Additional" block)
session required      pam_unix.so
session optional      pam_ldap.so
session optional      pam_systemd.so
session optional      pam_mkhomedir.so skel=/etc/skel umask=022
```


Perquè els permisos queden com cal, podem canviar-los manualment amb "chmod" o bé eliminar la carpeta de l'usuari (cosa que causarà que s'esborren totes les seues dades).

Com podeu veure, els usuaris andreuMas i josepPeiro s'han creat després d'haver fet el canvi del umask, en canvi, carlosPerez manté els permisos del umask antic, cal canviar-los per deixar-los com els d'un usuari comú.

```
vicent@vicentLDAP:~$ ls -l /home/usuariisldap/
total 12
drwxr-xr-x 15 10005 10001 4096 oct 21 08:21 andreuMas
drwx-----  2 10002 10001 4096 oct 21 08:14 carlosPerez
drwxr-xr-x  2 10003 10001 4096 oct 21 08:29 josepPeiro
```

Per finalitza la configuració i que s'apliquen els canvis del client, reiniciem la màquina:

```
$ reboot
```

Si volem mostrar tots els usuaris dels llocs indicats a nsswitch.conf: "compat/files" i "ldap" farem:

```
$ getent passwd
```


4.4 Comprovació de la configuració

Client

Com a part final comprovarem que tot ens funciona correctament. No ho farà a la primera, ja que és fàcil que ens deixem o ens equivoquem en alguna cosa.

Els usuaris que vàrem crear anteriorment encara no tenen contrasenya. Per tant executarem l'ordre "passwd usuari" per a modificar el seu password:

```
$ sudo passwd cmateu
```

```
client@clientLDAP:~$ sudo passwd andreuMas
[sudo] contraseña para client:
New password:
Re-enter new password:
LDAP password information changed for andreuMas
passwd: contraseña actualizada correctamente
client@clientLDAP:~$
```

Si aquest pas no dona problemes ja anem pel bon camí. Com que la nostra màquina local no té l'usuari "cmateu" a l'arxiu /etc/passwd, està clar que ldap està intervenint.

També podem comprovar si l'usuari existeix amb l'ordre **finger** que caldria instal·lar prèviament:

```
$ finger cmateu
```

```
client@clientLDAP:~$ finger andreuMas
Login: andreuMas                      Name: Andreu
Directory: /home/directoriLdap/andreuMas  Shell: /bin/sh
Never logged in.
No mail.
No Plan.
```

Podem provar a fer l'autenticació directament sobre la consola amb "su"

```
$ su cmateu
```

```
client@clientLDAP:~$ su andreuMas
Contraseña:
$ whoami
andreuMas
$
```

Compte, l'autenticació solament funcionarà mitjançant el terminal (o un altre escriptori tty del S.O.), no amb entorn gràfic, això ho veurem més avant.

4.5 Configuració per iniciar sessió en entorn gràfic

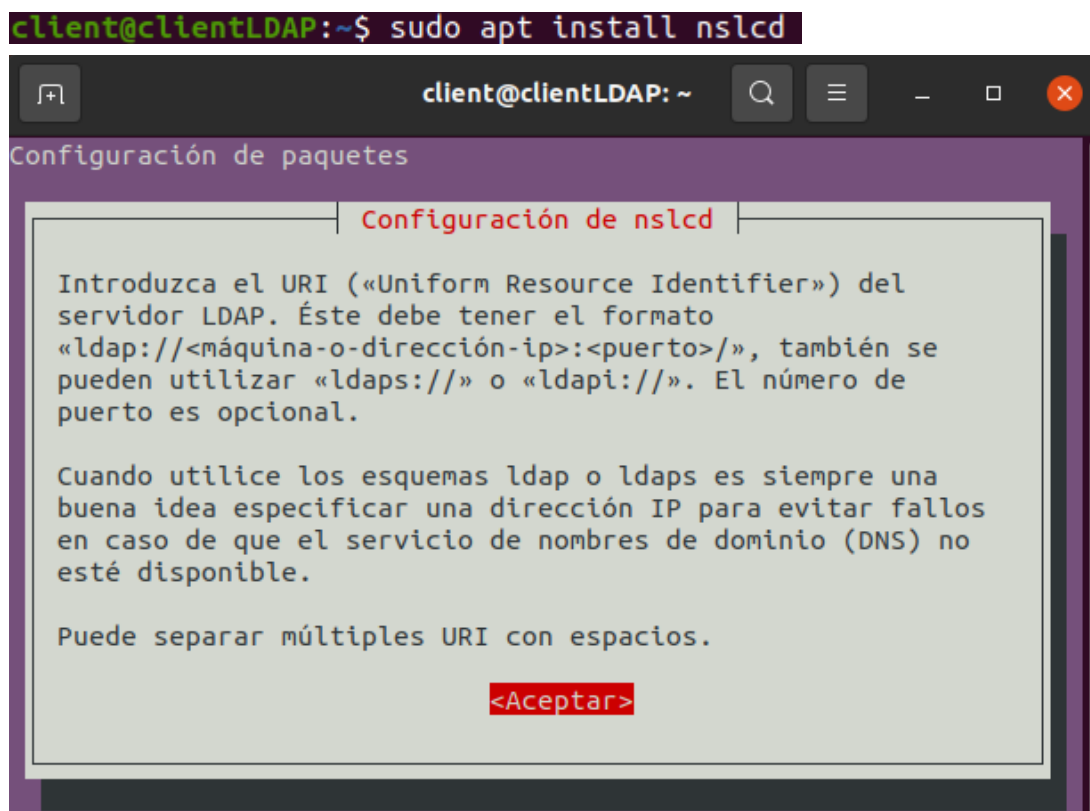
Client

Partint que ja tenim el servei funcionant i que des del client podem iniciar sessió mitjançant el terminal, solament ens queda configurar l'inici de sessió amb GUI (entorn gràfic), aquest pas es fa al final de tot el procediment perquè detecte automàticament la configuració del servei slapd.

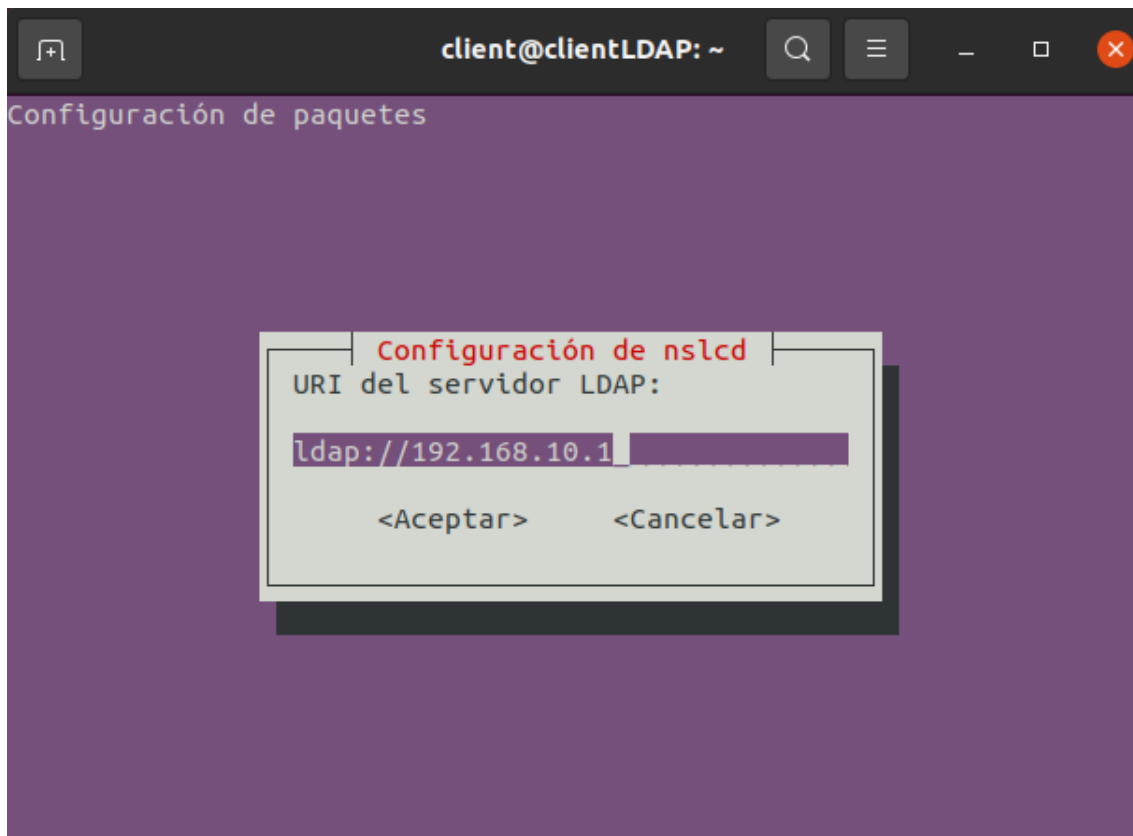
Nomes cal instal·lar el paquet **nslcd**

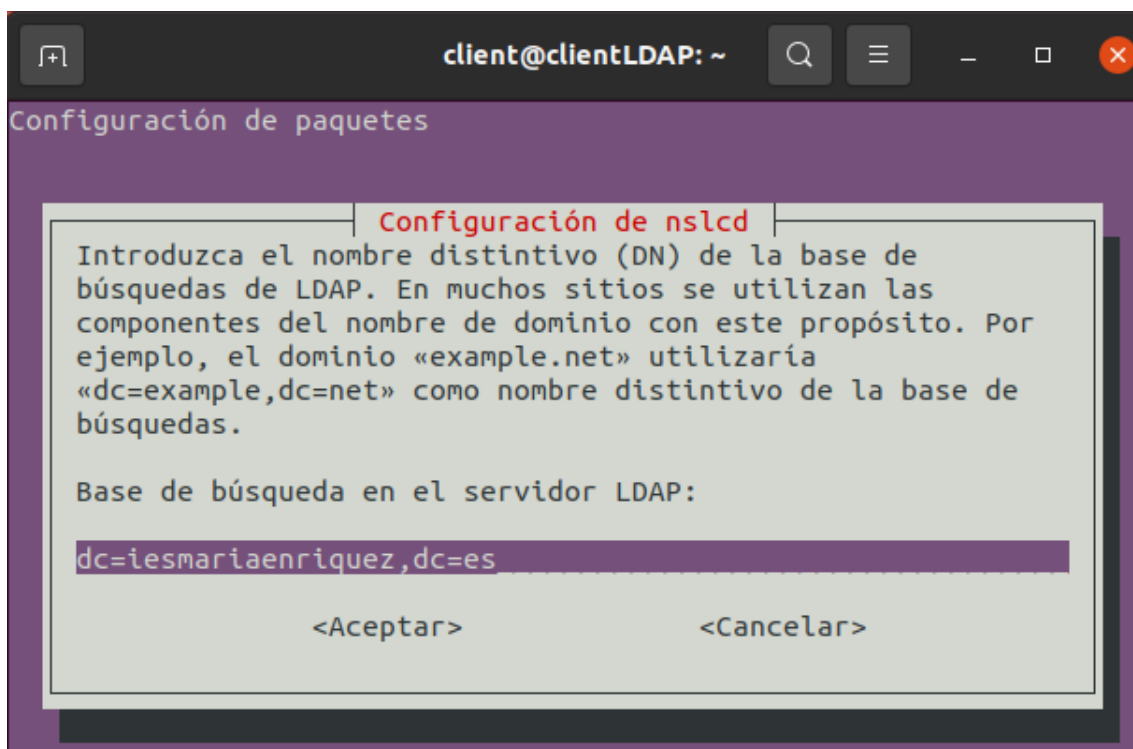
```
$ sudo apt install nslcd
```

Este ens mostrarà un assistent d'instal·lació similar als paquets del punt 4.3 libpam-ldap i libnss-ldap, al qual hem de seguir els passos i automàticament s'activarà l'accés mitjançant l'entorn gràfic.

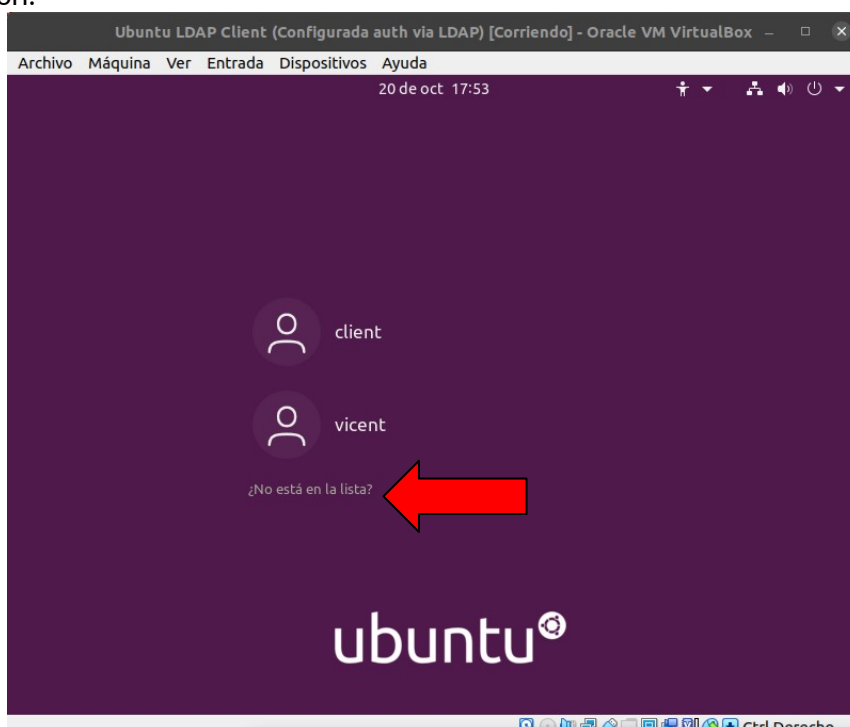
Si tota la configuració que hem introduït a la configuració del client als punts anteriors és correcta, els camps ens apareixen autocompletats, només cal revisar que les dades siguin les correctes i seguir el assistent.

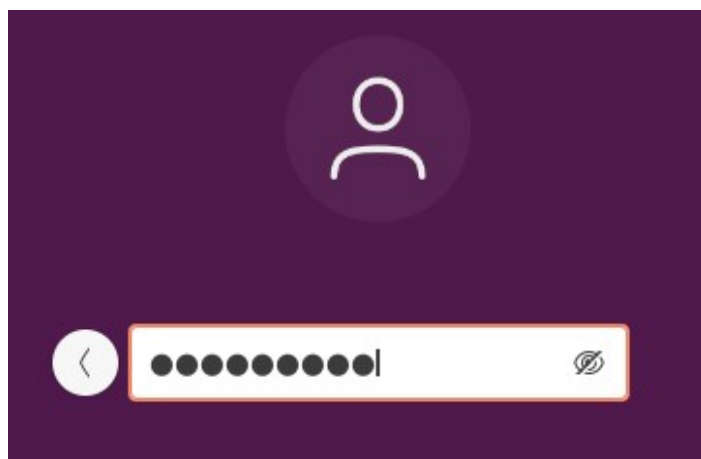

Una vegada instal·lat només cal reiniciar la màquina perquè s'apliquen els canvis i intentar accedir des del menú "log in", mitjançant l'opció "No està a la llista?":

COMPTE: Si mai s'ha fet "login" a l'usuari que aneu a provar, reviseu que apareix per pantalla el procés de creació del directori.

Introduïm les dades manualment:

Això farà el procés de login i si tot està correcte ens mostrarà l'escriptori final de l'usuari mitjançant l'autenticació per LDAP.

5. Configuració dels perfils mòbils

Ja tenim configurat el directori LDAP de manera que des de qualsevol client puc iniciar sessió amb qualsevol usuari del directori. Però, la seua carpeta personal (que inclou el seu perfil i les seues dades) es crea en cada màquina client, la qual cosa és un problema si l'usuari no té un únic ordinador client assignat (cosa que passa normalment a les aules).

El que anem a preparar és coneix com perfils mòbils, i el que implica és que els usuaris tindran tots els seus fitxers estiguen a la màquina que estiguen.

Servidor

Per fer això, el següent pas és fer la configuració perquè les carpetes personals dels usuaris mòbils s'allotgen en el servidor directament i es munten automàticament en els clients al iniciar sessió. Els passos a fer són:

- Crear una carpeta en el servidor on emmagatzemar els homes dels usuaris mòbils i compartir-la amb NFS (Network File System) amb permisos de lectura i escriptura per a tots els clients. Aquesta carpeta potser el `/home` (però estarem exportant també les carpetes dels *usuaris locals* del servidor i això no ens interessa) o qualsevol altra, per exemple, `/home/usuarisldap`
- Compartir el directori que conté els directoris personals dels clients mòbils, mitjançant el servei NFS, per això cal instal·lar el paquet NFS:

```
$ sudo apt install nfs-kernel-server
```

Una vegada fet això, cal afegir que es compartisca en xarxa el directori `/home/usuarisldap` amb el servei NFS, per tant, modifiquem el fitxer `/etc/exports` i cal afegir la següent línia:

```
/home/usuarisldap *(rw,sync,no_root_squash,no_subtree_check)
```

La qual aplica els permisos de escriptura i lectura, la sincronització de fitxers, que l'usuari root del client puga muntar com a root en el directori compartit i desactiva que es revise els fitxers exportats des de l'altra màquina (per evitar problemes a la sincronització).

I reiniciem la màquina del servidor, la part del servidor ja la tenim preparada.

* Si voleu més informació sobre nfs i exports:

<https://www.digitalocean.com/community/tutorials/how-to-set-up-an-nfs-mount-on-ubuntu-20-04-es>

(No obstant el NFS el vorem més avant)

Client

Ara anem a treballar amb el client, cal crear una carpeta que contindrà els continguts que es guarden de cada usuari al serverLDAP.

Per fer-ho fàcil, anem a crearla a la mateixa ubicació `/home/usuarisldap` i li donem permisos complets al directori `chmod 777` el que ve a ser `drwxrwxrwx`.

Fet això, anem a montar mitjançant el fitxer `/etc/fstab`, que la carpeta ubicada al servidor es muntarà de forma automàtica en el arranc del sistema al nostre directori local.

Cal instal·lar el paquet `"nfs-common"` perquè el `fstab` monte correctament el directori allotjat al servidor, si no, voreu com no funciona, accedireu a `/home/usuarisldap` i dins sols tindreu els documents locals (no cap).

Per tant, com que tenim el servidor amb la IP: 192.168.10.1 i la carpeta està ubicada a /home/usuarisldap, anem a afegir la següent línia al fitxer /etc/fstab on bàsicament indiquem que la carpeta "/home/usuarisldap" de l'equip remot amb IP 192.168.10.1, es muntarà a la carpeta local "/home/usuarisldap":

```
192.168.10.1:/home/usuarisldap /home/usuarisldap nfs auto,noatime,nolock,bg,nfsvers=3,
intr,tcp,actimeo=1800 0 0
```

Quedaria així:

```
192.168.10.1:/home/usuarisldap /home/usuarisldap nfs auto,noatime,nolock,bg,nfsvers=3,intr,
tcp,actimeo=1800 0 0
```

I per últim, cal que actualitzem a cadascun dels usuaris, la ruta del seu propi directori perquè coincideixi amb la carpeta mòbil. Per això, podem fer-ho fàcilment amb l'entorn gràfic, però és un procés lent anar d'un en un.

On tindriem:

homeDirectory	/home/directoriLdap/andreuMas
----------------------	-------------------------------

Ho canviem i indiquem el nou directori:

homeDirectory	/home/usuarisldap/andreuMas
----------------------	-----------------------------

QÜESTIÓ: Una millora que podríem implementar és preparar un script que mitjançant l'ordre "ldapmodify" vaja d'un en un fent aquest canvi. I també moga el contingut de cadascun dels directoris personals dels usuaris de l'antic directori al sincronitzat amb el servidor.

QÜESTIÓ: Cal crear manualment la carpeta de cada usuari i fer tot eixe procés o podríem fer que es cree automàticament la primera vegada que es logeja en un equip client?

Si no creem la carpeta manualment, quan iniciem sessió esta es crea automàticament, agafa la configuració de permisos únics per l'usuari (755), els permisos basats en el "umask" que vam indicar en el fitxer que hem vist anteriorment (/etc/pam.d/common-session).

El propietari i grup l'agafa automàticament de la configuració de l'usuari al servidor LDAP. Com que no estem movent les dades de "/home/directoriLdap" (local) a "/home/usuarisldap" (NFS) totes les dades que tenia localment eixe usuari no li apareixeran. Cal moure-les si volem preservar-les. Igualment, els fitxers ubicats a "/etc/skel" també es mouran quan es crea el nou directori de forma automàtica.

Quan el sistema detecta 2 "homeDirectory" per a un mateix usuari, agafarà el directori més antic (que és el local).

Dos solucions:

1. **Modificar en el fitxer "nsswitch.conf" l'ordre en que "passwd" i "group" revisarà els comptes d'usuari. Actualment l'ordre és "files" -> "systemd" -> "ldap", caldria canviar-lo per "ldap" -> "files" -> "systemd"**
Reiniciar la màquina perquè agafe les últimes dades actualitzades del servidor LDAP.
2. **Eliminar el directori local (/home/directoriLdap) perquè LDAP funcione correctament.**

Finalment, per verificar que tot està funcionant correctament, deuríem de revisar fent “login” mitjançant un escriptori secundari de ubuntu (“tty3” per exemple) i revisant que quan iniciem sessió, crea automàticament la carpeta que està al servidor. Exemple de andreuMas que no tenia cap directori antic:

```
Last login: Wed Oct 20 20:19:11 CEST 2021 on tty3
Creating directory '/home/usuarisldap/andreuMas'.
$
```

I si fem “login” i executem un “ls”:

```
vicent@vicentLDAP:~$ ls -lisa /home/usuarisldap/
total 12
1585140 4 drwxr-xr-x  3 root  root  4096 oct 20 20:44 .
1179649 4 drwxr-xr-x  5 root  root  4096 oct 20 18:19 ..
1585141 4 drwxr-xr-x 15 10005 10001 4096 oct 20 20:47 andreuMas
```

Des d’aquest moment tot el que creem amb eixe usuari, realment està guardant-se al servidor, i es connecte des del client que es connecte tindrà exactament el mateix.

COMPTE: Perquè açò funcione quan el client arranque el servidor deu estar encés si no, fallarà el muntatge del directori NFS.

Enllaços d’interés

- <http://www.yolinux.com/TUTORIALS/LinuxTutorialLDAP-DefineObjectsAndAttributes.html>
- <http://www.linuxquestions.org/questions/linux-server-73/how-to-add-a-new-schema-to-openldap-2-4-11-a-700452>
- <http://linuxgazette.net/130/peterson.html>
- http://www.ite.educacion.es/formacion/materiales/85/cd/REDES_LINUX/openldap/Autenticacion_del_sistema_con_OpenLDAP.html

5 Bibliografia

Temari original baix llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional:

Armand Mata (INS Joaquim Mir)

Javier Martínez (IES María Enríquez)

Vicent Benavent

Modificacions per Vicent Benavent i Sentandreu:

- Actualitzat el procediment d'instal·lació a l'última versió d'Ubuntu 20.04
- Actualitzades les captures de pantalla dels procediments i la ferramenta JXplorer
- Adaptat i actualitzat el mòdul 4.6 (LDAP mitjançant l'entorn gràfic) de l'antiga versió a Ubuntu 20.04 amb les noves ferramentes i necessitats
- Afegit el mòdul 4.7 (Perfils mòbils), per a l'última versió Ubuntu 20.04, junt amb els paquets necessaris per a muntar el sistema NFS tant al client com al servidor